

JE MOET ER DOORHEEN, JE KOMT ER DOORHEEN

Weet u niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in zijn dood? Romeinen 6,3

Als wij die vraag zouden moeten beantwoorden, dan zouden de meesten van ons moeten zeggen: 'Nee Paulus, dat wisten wij niet: dat wij in Christus' dood gedoopt zijn.' Nu is dat ook wel begrijpelijk: aan de manier waarop wij dopen kun je ook nauwelijks meer zien waar Paulus aan dacht. Wij dopen met enkele druppels water, hoogstens een handjevol. En bij ons worden er meestal kleine kinderen gedoopt. Dat vertedert. Dan gebruik je niet snel zware woorden. Voor ons rijmt doop niet op dood. Het is bij ons een geboortefeest!

Maar Paulus sprak tot mensen die als volwassenen waren gedoopt. En hij dacht bij die doop niet aan enkele druppels water, maar aan onderdompeling. Elke dopeling ging kopje onder. Dat had een symbolische betekenis, en wel deze: zoals elke dopeling kopje onder gaat, zo kunnen de golven van het leven zich boven elk menskind sluiten. Het bestaan kent een onveilige kant.

'Och ja,' zegt u, 'maar dat geldt toch nog niet voor kleine kinderen?' Zou u denken? Denk eens aan de geboorte zelf. Die moet voor elke baby een traumatische ervaring zijn. Met grote schokken wordt een kind met geweld de veilige en warme baarmoeder uit gedreven. Dat is een proces waarbij het erom spant. Even gaat dat kind door diepe benauwenis heen. Vandaar dat een geboorte altijd gepaard gaat met tranen. Tranen van vreugde bij de moeder dat haar kind het heeft gehaald. Tranen van pijn en angst bij het kind zelf.

Ja, Paulus gebruikt wel een heftig beeld voor de doop, maar het leven zelf is heftig. Het kent momenten van erop of eronder. En dat is vanaf het begin het geval. Natuurlijk: na de geboorte vindt een kind opnieuw veiligheid en warmte in de moederschoot van het gezin. Althans, laten we het hopen. Het is lang niet vanzelfsprekend, maar laten er even vanuit gaan: een kind vindt bescherming. Maar als ouders kunnen we onze kinderen niet een levenlang tegen alles beschermen. Op een zeker moment gaat het krassen oplopen. En op een zeker moment moeten we het loslaten. Op een keer zelfs definitief. Patty Scholten schreef in het gedicht 'Weg':

*De vrouw uit wie ik huilend werd geboren,
die mij m'n leven gaf, is overleden.
De navelstreng nu pas echt doorgesneden.*

Ook eerder al had ik haar vaak verloren:

*Ik moest naar school. Ineens ben ik alleen
tussen veel vreemde kinderen die huilen.
Ik redde me door in mezelf te schuilen –
in trance haast, met wanhoop erdoorheen.*

*Voor 't eerst alleen thuis zonder kinderhoeder.
De stilte sloop vol dreiging naderbij.*

*Ik werd op straat gezet. Mijn moeder zei:
'Je bent te stout. Zoek maar een andere moeder.'*

*Ik dwaal langs straten en weet heg noch steg.
Ik huil dat ze moet komen. Ze blijft weg.*

Het hele leven in een notendop. En dan hebben we het nog niets eens over wat daar allemaal nog tussen ligt: liefdesverdriet, een verkeerde opleiding kiezen, ziek worden. Een mens kan door heel wat engtes heengaan. Perioden waarin je het gevoel hebt van alles en iedereen verlaten te zijn, ook van God. Of sterker, dat het lijkt dat Hij zich juist tegen je heeft gekeerd. Perioden waar je wel *omheen* zou willen, maar waar je *doorheen* moet.

Mozes maakte dergelijke perioden ook in zijn leven mee. Maar de heftigste was misschien wel de periode nadat hij door God geroepen was. De Eeuwige had hem laten weten dat hij Mozes nodig had voor wat een van de belangrijkste missies uit de geschiedenis van Israël zou worden: de bevrijding uit Egypte. Maar Mozes had er geen zin in. En bovendien, hij achtte zich ten ene male ongeschikt. Toch moest hij. Tegen wil en dank. En vol tegenzin ging hij op weg. Met in zijn ziel een felle worsteling. En ik denk dat het Bijbelverhaal over dat innerlijke gevecht gaat. Het vertelt hoe God onderweg op een nacht Mozes probeerde te doden. Was dat ook zo? In ieder geval heeft Mozes het kennelijk zo gevoeld: op de weg van zijn onwil toonde God zich als zijn tegenstander, als een kracht waar hij wel *omheen* wilde maar niet kon. Mozes botste met de realiteit. Een gevecht van erop of eronder. Mozes dacht dat hij er in onder zou gaan. Het mythische verhaal vertelt hoe de vrouw van Mozes die nacht zowel haar zoon als haar man heeft besneden. Kennelijk was dat nog niet gebeurd. De besnijdenis – teken dat God een verbond met jou is aangegaan en dat Hij en jij voortaan op leven en dood met elkaar

verbonden zijn. Overal ter wereld kennen volken dergelijke overgangsrituelen. Rituelen die uitbeelden hoe mensen door donkere diepten heen een nieuwe levensfase ingaan. Die laten zien: je moet er doorheen, maar je komt er doorheen. Die kant liet Paulus zien toen hij de christenen in Rome schreef dat ook de doop uitbeeldt dat wij door een diepte gaan: de diepte van de dood van Christus. Want zoals Christus uit de dood is opgestaan tot een nieuw leven, zo zal ook jouw leven in het teken staan van de belofte dat door dood en diepte heen God jou aan het licht zal brengen. Je moet er doorheen, maar – je komt er ook doorheen. Te zware taal voor een doopdienst? Welnee, juist realistisch! Niemand kan in de toekomst kijken. Hoe de levensweg van de kleine Megan zal lopen, weet dan ook niemand. Maar één ding weten wij wel: ook zij zal eens krassen oplopen aan het leven. Als ouders wil je je kind daar tegen beschermen en dat zul ook doen waar het in je vermogen ligt. Maar je zult het nooit voor de volle honderd procent kunnen. Je kunt je kind wel een teken meegeven. Een teken dat zegt: je moet er doorheen, maar mijn kind: je komt er ook doorheen. Niet omdat jij dat als ouder kunt garanderen, maar omdat het de weg is die Jezus met haar gaat. Als Megan vanmorgen wordt gedoopt, gaat zij met Christus onder in het water om er met Hem weer uit op te staan. Zo zal Hij met haar meegaan haar verdere leven - in vallen en opstaan, in windje mee en windje tegen. Eind goed, al goed? Welnee, want het leven is geen sprookje. Zelfs na de opstanding bleven de wonden die Christus aan de wereld had opgelopen zichtbaar. Zo is ook de doop geen garantie tegen krassen op je ziel. De doop is een realistisch ritueel. Maar door duistere perioden heen, lieve Megan, loopt hij die het licht der wereld is met je mee. Want jij behoort aan de toekomst. En daarom, lieve mensen van God, is de doop geen geboortefeestje, maar het feest van de wedergeboorte – een levenslang proces op weg naar een wereld van licht.

